

- Overgang fra grundskole til fortsat uddannelse og beskæftigelse.
- Samordnet indsats skolefritid.
- Ansvars- og opgavefordeling, formidling af viden.

Undervisningsministeren har over for udvalget tilkendegivet at ville lægge vægt på, at udviklingsprogrammet kommer til at bidrage til en øget kvalitet i opgavevaretagelsen i forhold til alle handicapgrupper.

Som det fremgår af lovforslagets bemærkninger, vil den foreslåede ændring blive fulgt løbende og evalueret efter 3 år, således at der foreligger et resultat til brug for udarbejdelse af et lovforslag med henblik på fremsættelse i folketingsåret 2005-06. Da ikke blot evalueringen efter 3 år, det vil sige efter afslutningen af skoleåret 2002-2003, men også den løbende evaluering kan give anledning til ændringer i den foreslåede nyordning, er det fundet mest hensigtsmæssigt at åbne mulighed for, at en lovrevision kan komme på tale på et tidligere tidspunkt. Der henvises herom til det stillede ændringsforslag, jf. nedenfor.

Evalueringen og den forudgående observation af lovens virkninger vil efter Undervisningsministeriets foreliggende planer især omfatte:

- Vurderinger af, hvorvidt finansieringsomlægningen giver anledning til, at kommuner opgiver at iværksætte nødvendige foranstaltninger for børn og unge med behov for vidtgående specialundervisning.
- Vurderinger af, hvorvidt manglende faglige forudsætninger giver anledning til, at kommuner visiterer børn og unge til utilstrækkelige foranstaltninger.
- Igangsætning af undersøgelser og drøftelser i et centralt udvalg, som til brug for udviklingsprogrammet er nedsat af Undervisningsministeriet, med deltagelse fra en bred kreds af områdets interessenter. Arbejdet vil bl.a. omfatte de ovenfor nævnte udviklingstemaer, en kortlægning af de lokale, regionale eller landsdækkende rådgivningsfunktioner og vurderinger af, om der indtræder en positiv kvalitetsudvikling i de kommunale og amtskommunale tilbud.
- Indsamling og analyse af statistiske oplysninger om vidtgående specialundervisning til brug for de nævnte vurderinger.
- En sammenlignende analyse af klagesagernes art, antal og udfald før og efter lovændringen.

Det er hensigten, at det centrale udvalg skal rapportere løbende til Undervisningsministeriet, således at ministeren får mulighed for at følge udviklingen på nært hold med henblik på stillingtagen til, om der er brug for justeringer af regler og vejledninger m.v.

Det forudsættes, at ministeren orienterer Folketingets Uddannelsesudvalg med henblik på, at udvalgets medlemmer også kan følge udviklingen tæt i årene, indtil der skal udarbejdes et lovrevisionsforslag. I givet fald vil en sådan orientering kunne give anledning til temamøder eller lignende med henblik på uddybende drøftelser.

Finansieringsudvalget har undersøgt de byrdefordelmæssige følger af forslaget om at forhøje de kommunale takstbeløb. Finansieringsudvalget vurderer disse følger som »begrænsede«. Baggrunden herfor er en konstatering af, at 21 kommuner vil få et udgiftstab på mere end 0,1 pct. af kommunens beskatningsgrundlag. De tabende kommuner er overvejende mindre kommuner med svagt beskatningsgrundlag og med en overvægt af foranstaltningskrævende elever. For denne gruppe af kommuner gælder, at udgiftsstigningen som følge af takstforhøjelsen ikke fuldt ud dækkes ved fordelingen af den samlede kompensation til kommunerne.

En påvirkning på 0,1 pct. anses ikke for at være vilkårlig eller tilfældig, f.eks. således at blot få til- eller fraflyttende elever kan betyde ændringer. Det »begrænsede« ligger i, at så mange kommuner, det vil sige 240 kommuner, påvirkes mindre end 0,1 pct. De 21 kommuner danner tilsyneladende ikke noget mønster, så baggrunden for, at netop disse lider tab, må søges i lokale forhold. I den forbindelse kan peges på lokal visitationspraksis som en del af forklaringen.

Finansieringsudvalget finder ikke, at undersøgelsen af takstændringerne umiddelbart viser, at der er behov for tilpasninger i det generelle udligningssystem. Det anbefales dog, at der etableres en overgangsordning i 2000 og 2001. Der er praksis for at indføre overgangsordninger i tilfælde af, at større reformer påfører kommuner tab over en vis størrelse. Den nedre grænse har i nogle tilfælde været 0,1 pct., i andre 0,3 pct. af beskatningsgrundlaget.

Som opfølgning på takstomlægningen kunne man i 2002 ud fra regnskabsåret 2001 opgøre omfanget af udgifter til foranstaltninger inden for udgiftsintervallet mellem den eksisterende og den foreslåede takst fordelt på kommuneni-